

MARJANU JENKU V SPOMIN

V sedanjem čudnem času, v dnevih, ki jih poznamo kot drugi val, ko se Slovenci in svet z nami zapiramo v domove, nosimo maske in se družimo veliko manj, kot smo sicer navajeni, smo dobili žalostno sporočilo – zapustil nas je naš strokovni sopotnik in dragi prijatelj Marjan Jenko. Med tistimi, ki jih je imel rad in s katerimi se je rad družil, smo bili tudi mi, starejši geodetski kolegi. Danes že skoraj vsi vemo, kaj je socialni mehurček in kaj to dejansko pomeni. Mi starejši geodeti – seniorji smo tudi imeli svojega, vendar nekoliko bolj odprtega in bolj trajnega. Največkrat smo se srečevali v Retečah v zgodnjih poletnih dnevih, nad šumečo Soro, pri Marjanu Smrekarju. Ta je med drugim svojega kolega in sovrstnika ter prijatelja Marjana Jenka na začetku univerzitetnega šolanja povabil v njihovo družinsko stanovanje v Ljubljani. Naš seniorski geodetski mehurček si je imel kaj povedati tudi o tem in začetkih Jenkovega strokovnega razvoja. In govorili smo še o vsem drugem. Novi geodeti kolegi in prijatelji so prihajali med nas in tudi odhajali. Obnavljali smo spomine in govorili o pomenu ter sodelovanju, o skoraj vsem in posebej v kakšni strokovni zanimivi strokovni zadevi ali izzivom z našim dragim Marjanom.

Ob njegovi 90-letnici smo se tudi srečali, veselo in prijateljsko, in dan posvetili njemu. Veseli smo nad lepim in pristrčnim dejanjem, ko so ga leta 2019 počastili v Zvezi geodetov Slovenije v Novem mestu. Zelo obširno in dobro je opisano Marjanovo življenje in delo v Geodetskem vestniku. Veliko napisanega je v omrežjih in še kje. Zato je ta zapis drugačen, bolj oseben, opisani so samo nekateri izbrani skupni dogodki, trenutki in izzivi ter pomembne naloge.

Zadnje druženje našega mehurčka je bilo ob letošnjem jesenskem enakonočju. Bila je tudi sedaj reka, a ne več Sora. Albert nas je povabil k Ljubljanici, vsi nismo prišli, razlogi za nenujno in družbeno nepotrebno druženje so bili v tem času znani in zelo glasno povedani. Marjan pa je bil vseeno z nami, voščili smo mu za 92. leto in se spet poglobili v razkošje in težave naše stroke in njenega položaja ter skušali na novo pojasniti dogajanja v svetu in doma. Seveda smo govorili tudi o svojih dragih družinah in vnukih. Spet smo obnavljali nekaj izbranih, za nas pomembnih dogodkov. In ko imaš rojstni dan in dolgo plodno življenjsko in druge izkušnje, si seveda tudi bolj v središču, kot je to običaj. Iz dolgotrajnih druženj in prijateljstva obnavljam nekaj misli.

Kot asistent na geodetskem oddelku Fakultete za arhitekturo gradbeništvo in geodezijo v petdesetih letih prejšnjega stoletja je pokrival vse geodezije, med njimi nižjo in višjo ter še nekaj drugih zadev. Vpisanih nas ni bilo veliko. Tedanja gospodarska kriza je globoko prizadela predvsem stroko in izvajalce geodetskih storitev. Imeli smo logaritmična računalna, logaritemske tablice, velika preračunavanja in tudi nekaj mehaničnih strojev. Ti so imeli tudi ime – »Zagreb« smo jim rekli – in ogromno mehničnega preračunavanja za tedaj majhne geodetske probleme in naloge. Marjan je bil deset let starejši od nas, bil je zelo potrpežljiv z nami, miren in didaktično odličen. Spoznali smo njegov značaj: bil je skromen,

skoraj asket, delaven, miren, empatičen ter strokovno izredno dober in dosleden. In tak je ostal vse svoje življenje. Kasneje smo se srečali na Geodetskem zavodu SRS. Bili so časi velikega skoka in razvoja geodetske stroke, direktor Belec je zbiral strokovnjake, in povabil je tudi Marjana. Kupili smo za tiste čase najnovejšo opremo, dobili smo svoj inštitut in dovolj dobro zastavljenih aplikativnih raziskav. Marjan je bil seveda vključen, spet potrpežljiv razvijalec in sodelavec. Dobil je pravi mini računalnik in vesel je bil njegovih tehničnih sposobnosti. Danes bi se temu tehničnemu čudežu smejali, pa vendar so nastale prve računalniško tiskane tematske karte za tedanji Biro za prostorsko planiranje in druge uporabnike.

Med drugim je pomagal pri dveh razvojnih projektih za promocijo geodezije kot stroke in službe. Dogovorili smo se, da se določi geografsko središče Slovenije – tudi nekateri drugi so ga imeli – tedanja Jugoslavija nekje blizu Sarajeva. V Mainzu v Nemčiji smo videli v mestnem pločniku vgrajen bakren cel vzporednik – 50 stopinj severne širine. Podobno obeležje vidimo še danes na pločniku v Zemljemerski ulici, sedaj je tam geodetska uprava. Kako je prišlo do tega in kdo je to izračunal? Naš Marjan.

Tu je treba izpostaviti odlično sodelovanje s Petrom Svetikom in drugimi. Ko so statistiki prenesli svoj register teritorialnih enot geodetom, je Peter s sodelavci izračunal površine teh enot za vso državo. Marjan jih je uporabil za določanje geografskega položaja našega Geossa. Ta spomenik je ostal priljubljen in obiskan. Stranski, a ne nepomemben učinek tega dela, javnosti manj znan, je bil naslednji korak: statistiki so iz tega prevzeli novo dokončno površino in nekoliko višjo vrednost površine Slovenije, ki se do danes, tudi po osamosvojitvi, ni več bistveno spremenila.

Še o našem druženju: prijateljevali in sodelovali smo ves ta čas, lepo je bilo tudi, ko smo se srečevali z Marjanom in njegovo Tatjano, Petrom in Štefko ter drugimi kolegi tudi na letnih srečanjih na središču Slovenije in na naših drugih druženjih.

Ko smo vsi, ki smo imeli Marjana radi, povedali toliko dobrega o dragem njem, je danes pomembna naša skupna zaveza, da bo med nami dolgo živel spomin na našega prijatelja, na njegovo življenje in delo, na njegov značaj, strokovno znanje, doslednost, skromnost in empatičnost.

Med nami je živel svoje dolgo plodno in skromno življenje Človek, ki ni imel sovražnih misli in dejanj in zato tudi ne sovražnikov. Takega se bomo vsi še dolgo spominjali.